

Diagnozy i badania dotyczące równego traktowania w Krakowie

2026-09-16

Budowanie miasta otwartego, bezpiecznego i dostępnego dla wszystkich wymaga poznania doświadczeń, potrzeb i barier, z jakimi spotykają się jego mieszkanki i mieszkańcy. Dlatego Miasto Kraków prowadzi i zleca badania dotyczące równego traktowania, dyskryminacji oraz sytuacji grup szczególnie narażonych na wykluczenie.

Pierwszym szerokim opracowaniem w tym obszarze była przygotowana w 2023 roku „Diagnoza sytuacji grup narażonych na wykluczenie w Krakowie”. Jej celem było rozpoznanie sytuacji osób mogących doświadczać nierównego traktowania m.in. ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Analizą objęto takie obszary życia miasta jak edukacja, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie, transport, przedsiębiorczość, kultura i dziedzictwo oraz partycypacja społeczna.

Diagnoza łączyła analizę dostępnych danych, miejskich programów i strategii, badań oraz materiałów instytucji publicznych i organizacji pozarządowych z badaniami jakościowymi – warsztatami i wywiadami z osobami eksperckimi oraz przedstawicielkami i przedstawicielami Urzędu Miasta Krakowa. W 2025 roku diagnoza została pogłębiona o kolejne badania, pozwalające spojrzeć na problem równego traktowania zarówno z perspektywy ilościowej, jak i jakościowej.

Dystans społeczny wobec grup mniejszościowych oraz doświadczenia z dyskryminacją

Badanie ilościowe miało na celu rozpoznanie doświadczeń mieszkanki i mieszkańców Krakowa związanych z dyskryminacją oraz zbadanie postaw wobec osób LGBTQIA, społeczności romskiej, mniejszości religijnych, osób z niepełnosprawnościami, migrantów i uchodźców.

Badania prowadzono od września do końca listopada 2025 roku. Wzięło w nich udział 3014 mieszkańców Krakowa. Dane zbierano za pomocą ankiet internetowych CAWI oraz ankiet papierowych PAPI.

Wyniki pokazują, że 23 proc. badanych zadeklarowało doświadczenie jakiejś formy dyskryminacji w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Wśród osób, które zetknęły się z nierównym traktowaniem, najczęściej wskazywanymi powodami były przekonania lub poglądy, wiek, płeć oraz narodowość lub przynależność etniczna.

Do zdarzeń postrzeganych jako dyskryminacyjne najczęściej dochodziło w przestrzeni publicznej, w tym w sklepach i transporcie publicznym. Wskazywano także kontakty towarzyskie, szkoły i uczelnie, miejsca pracy oraz media.

Badanie dostarczyło również informacji o poziomie dystansu społecznego i postawach wobec poszczególnych grup oraz o sposobach reagowania na obserwowane przypadki nierównego traktowania. Wyniki stanowią podstawę do planowania dalszych działań edukacyjnych, integracyjnych

i informacyjnych.

Potrzeby i wyzwania grup doświadczających dyskryminacji

Drugie z badań przeprowadzonych w 2025 roku miało charakter jakościowy. Jego celem było pogłębione poznanie doświadczeń osób należących do grup narażonych na nierówne traktowanie oraz pracowniczek i pracowników Urzędu Miasta Krakowa.

W listopadzie i grudniu 2025 roku przeprowadzono 8 zogniskowanych wywiadów grupowych z udziałem 31 osób. W badaniu uczestniczyły osoby pracujące w różnych obszarach Urzędu Miasta oraz przedstawicielki i przedstawiciele społeczności LGBTQIA, społeczności romskiej, mniejszości religijnych, a także osoby z doświadczeniem migracji i uchodźstwa.

Badanie pokazuje Kraków jako miasto w dużej mierze postrzegane jako otwarte i umożliwiające bezpieczne funkcjonowanie, ale równocześnie wskazuje na bariery komunikacyjne, proceduralne i organizacyjne, które mogą utrudniać części mieszkańców pełne korzystanie z usług publicznych i uczestnictwo w życiu miasta.

Wśród potrzeb wskazywanych podczas badań znalazły się m.in. bardziej czytelne i jednolite procedury obsługi, praktyczne szkolenia dla pracowników, dostęp do odpowiednich narzędzi językowych i tłumaczeniowych, lepszy przepływ informacji pomiędzy komórkami miejskimi oraz łatwiejszy dostęp do informacji i punktów kontaktowych.

Badani zwracali również uwagę na potrzebę zwiększenia widoczności działań Krakowa związanych z równym traktowaniem, rozwijania edukacji i dialogu między różnymi grupami oraz współpracy z organizacjami społecznymi.

Badania jako podstawa dalszych działań

Diagnozy i badania pozwalają lepiej rozpoznawać zmieniającą się sytuację społeczną Krakowa oraz projektować działania odpowiadające na rzeczywiste doświadczenia mieszkanki i mieszkańców. Zestawienie wyników badań ilościowych i jakościowych umożliwia zarówno określenie skali wybranych zjawisk, jak i lepsze zrozumienie ich przyczyn oraz codziennych konsekwencji.

Wyniki badań stanowią materiał do dalszego rozwijania miejskich działań w zakresie równego traktowania, przeciwdziałania dyskryminacji, dostępności usług publicznych, edukacji oraz budowania dialogu i spójności społecznej.

Zapraszamy do zapoznania się z raportami:

- [„Kraków dla równości. Diagnoza sytuacji grup narażonych na wykluczenie w Krakowie” – 2023](#)
- [„Dystans społeczny wobec grup mniejszościowych oraz doświadczenia z dyskryminacją mieszkańców Krakowa. Raport z badania ilościowego przeprowadzonego w 2025 roku”](#)
- [„Potrzeby i wyzwania grup dyskryminowanych mieszkających w Krakowie. Raport z badania jakościowego przeprowadzonego w 2025 roku”](#)